

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"ФІНАНСОВО - ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ"**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою Радою ПВНЗ

"Фінансово-правовий коледж"

Протокол № 3 від

« 24 » січня 2017р.

Голова Вченої ради

Т.О. Губанова

ПРОГРАМА

**комплексного випускного кваліфікаційного іспиту
з цивільного та фінансового права**

**для студентів
напряму підготовки
6.030401 Правознавство
ОР "бакалавр"**

Розглянуто і схвалено на засіданні
випускової кафедри правознавства
Протокол № 4 від 28.11.2016

КИЇВ – 2017

Укладачі: завідувач випускової кафедри правознавства, кандидат юридичних наук Черненко О.А., викладач випускової кафедри правознавства, кандидат юридичних наук Мельник Я.Я., викладач кафедри загальноюридичних дисциплін, кандидат юридичних наук Губанова Т.О.

Рецензенти: завідувач кафедри інтелектуальної власності, професор, д.ю.н. Київського національного університету імені Тараса Шевченка Орлюк О.П.,
Завідувач кафедри цивільного права, професор, д.ю.н. Київського національного університету імені Тараса Шевченка Майданик Р.А.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ
 - 2.1. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО
 - 2.2. ФІНАНСОВЕ ПРАВО
3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ , ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ДЕРЖАВНИЙ ІСПИТ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою державного екзамену є перевірка та оцінка рівня фахової підготовки фахівця, дозволяє виявити рівень підготовки студентів, ступінь володіння професійними знаннями та уміннями для виконання виробничих функцій, зазначених в освітньо-кваліфікаційній програмі. Методичні рекомендації розроблено з урахуванням вимог навчального плану, вони знайомлять студентів з методикою підготовки до державного екзамену, висвітлюють питання з циклу фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін, вказують на вимоги.

Зміст програми охоплює основну проблематику дисциплін, які дають змогу перевірити і оцінити набутий необхідний рівень знань та практичних навичок бакалавра.

Державний іспит з правознавства включає такі дисципліни:

1. Цивільне право
2. Фінансове право

При прийнятті іспиту враховуються наступні критерії:

- уміння застосовувати комплекс методів у процесі дослідження правових категорій.
- визначати місце юридичної відповідальності в соціальній системі.
- правильно тлумачити та застосовувати норми цивільного та фінансового права у практичній діяльності.
- самостійно визначати перспективи розвитку цивільного та фінансового права.
- орієнтуватися в цивільному процесуальному законодавстві та використовувати його для вирішення конкретних ситуацій на практиці.

Оцінювання результатів складання державних іспитів здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Коледжі системою контролю знань:

- за національною (4-бальною) шкалою:
 - відмінно;
 - добре;
 - задовільно;
 - незадовільно.
- за 100-бальною шкалою:

90 – 100 балів – **відмінно** – відмінне виконання з незначними помилками;

85 – 89 балів – **добре** – вище середніх стандартів, але з деякими помилками;

75 – 84 бали – **добре** – в цілому змістовна робота зі значними помилками;

65 – 74 бали – **задовільно** – чітко, але зі значними недоліками;

60 – 64 бали – **задовільно** – виконання відповідає мінімальним критеріям;

менше 60 балів – **незадовільно**.

Оцінка результатів складання державного іспитіу відображаються у відповідних відомостях і протоколах роботи Державної екзаменаційної комісії (ДЕК). (Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу у Приватному вищому навчальному закладі "Фінансово-правовий коледж"). Оцінки за державний іспит виставляються колегіально з урахуванням думки всіх членів ДЕК.

Результати комплексного державного іспиту оголошуються в той же день після оформлення протоколів засідань державних екзаменаційних комісій.

Студентам надається право вибору екзаменаційного білету. Кожен білет складається з п'яти завдань відповідно до наведеного вище переліку фахових дисциплін.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

2.1. Цивільне право

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Цивільне право в системі права України

Співвідношення публічного та приватного права. Цивільне право, як приватне право. Місце цивільного права в системі галузей права. Предмет цивільно-правового регулювання. Майнові відносини, які регулюються цивільним правом. Особисті немайнові відносини, які регулюються цивільним правом. Цивільно-правовий метод регулювання суспільних відносин. Функції цивільного права. Основні принципи цивільного права. Визначення цивільного права. Відмежування цивільного права від інших галузей права. Система цивільного права як галузі права.

Тема 2. Цивільне законодавство

Поняття цивільного законодавства. Співвідношення цивільного права і цивільного законодавства. Система цивільного законодавства. Закони. Конституція України (статті 13, 14, 41, 21, 23, 24, 27, 28, 29, 31, 32, 47). Цивільний кодекс України. Інші кодифікаційні акти цивільного законодавства. Спеціальні цивільні закони. Підзаконні нормативні акти: укази і розпорядження Президента України, постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України, нормативно-правові акти міністерств і інших органів виконавчої влади (відомчі нормативно-правові акти). Порядок і значення офіційного опублікування нормативних актів. Роль звичаїв ділового обороту в регулюванні цивільних правовідносин. Юридичне значення рішень і висновків Конституційного Суду України, постанов Пленуму Верховного Суду України і Вищого Господарського Суду. Кодифікація та інші форми систематизації цивільного законодавства. Дія цивільного законодавства у часі. Зворотня сила цивільного закону. Дія цивільного законодавства у просторі та по колу осіб. Застосування цивільного законодавства. Диспозитивні і імперативні норми цивільного права. Тлумачення цивільно-правових норм. Застосування цивільного законодавства по аналогії. Взаємозв'язок і диференціація цивільного та господарського законодавства.

Тема 3. Наука цивільного права

Поняття і предмет науки цивільного права. Функції науки цивільного права. Завдання науки цивільного права на сучасному етапі. Методи дослідження цивільно-правових інститутів. Взаємодія науки цивільного права з іншими галузями юридичної науки. Наука цивільного права та інші суспільні науки.

Наукові персоналії. Українська радянська цивілістична школа. Сучасні тенденції розвитку цивільно-правової науки в Україні.

Тема 4. Загальна характеристика цивільного і торгового права зарубіжних країн

Значення вивчення зарубіжного цивільного (приватного) права.

Предмет і система цивільного та торгового права зарубіжних країн. Монізм та дуалізм у регулюванні приватно-правових відносин.

Джерела цивільного права зарубіжних країн. Джерела країн континентальної та англо-американської системи права.

Основні інститути цивільного права зарубіжних країн. Правове положення фізичних осіб. Правове положення юридичних осіб. Право власності та інші речові права. Зобов'язальне право. Спадкове право.

Тема 5. Цивільні правовідносини

Поняття цивільних правовідносин. Елементи та структурні особливості цивільних правовідносин.

Зміст цивільних правовідносин. Поняття, зміст та види суб'єктивних цивільних прав. Поняття, зміст та види суб'єктивних обов'язків. Склад учасників (суб'єктів) цивільних правовідносин. Поняття цивільної правоздатності і дієздатності. Об'єкти цивільних правовідносин. Класифікація (види) цивільних правовідносин. Підстави виникнення та припинення цивільних правовідносин.

Тема 6. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Особистість (людина) та цивільна правосуб'єктність. Фізична особа (громадянин) як індивідуальний суб'єкт цивільного права. Правоздатність фізичних осіб. Виникнення та припинення правоздатності. Зміст правоздатності фізичних осіб. Рівність та невід'ємність правоздатності. Співвідношення правоздатності та суб'єктивного права. Правоздатність іноземних громадян та осіб без громадянства. Дієздатність фізичних осіб. Повна дієздатність. Обсяг дієздатності малолітніх віком до 14 років. Обсяг дієздатності неповнолітніх віком від 14 до 18 років. Випадки набуття повної цивільної дієздатності неповнолітніми при досягненні ними 16 років. Обмеження дієздатності громадян. Визнання громадянина недієздатним. Особливості правового положення фізичних осіб-підприємців. Місцепроживання фізичної особи та його юридичне значення. Порядок, умови та правові наслідки визнання особи безвісно відсутньою та оголошення померлою.

Тема 7. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Поняття та ознаки юридичної особи. Розвиток вчення про юридичні особи в науці цивільного права. Поняття і види правосуб'єктності юридичних осіб. Органи юридичних осіб. Індивідуалізація юридичних осіб, її способи та цивільно-правове значення. Цивільно-правовий статус філій та представництв юридичної особи. Порядок і способи утворення юридичних осіб. Установчі документи юридичної особи. Державна реєстрація юридичної особи та її правове значення. Припинення діяльності юридичної особи. Порядок ліквідації юридичної особи. Неспроможність (банкрутство) юридичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності. Реорганізація юридичної особи. Способи реорганізації. Види юридичних осіб: співвідношення Цивільного і Господарського кодексів. Підприємства. Господарські товариства. Кооперативи. Об'єднання юридичних осіб. Товариства. Установи. Об'єднання громадян. Профспілкові організації. Благодійні організації. Релігійні організації.

Тема 8. Держава та публічно-правові утворення як суб'єкти цивільних правовідносин

Поняття, зміст та особливості цивільної правосуб'єктності держави. Випадки участі держави в цивільних правовідносинах. Україна та інші

держави як суб'єкти права загальнодержавної власності. Україна та інші держави як учасники цивільних правовідносин. Інші публічно-правові утворення як учасники цивільних правовідносин.

Тема 9. Об'єкти цивільних правовідносин

Поняття і види об'єктів цивільних правовідносин. Обороздатність об'єктів цивільних правовідносин. Речі як об'єкти цивільних правовідносин.

Поняття речей та їх ознаки. Класифікація речей та її правове значення. Поняття майна. Гроші та валютні цінності як об'єкти цивільних правовідносин. Поняття та особливості цивільно-правового режиму валютних цінностей. Цінні папери як об'єкти цивільних правовідносин. Поняття та основні види цінних паперів. Єдиний майновий комплекс підприємства як об'єкт правовідносин. Послуги та інші дії як об'єкти цивільних правовідносин. Результати творчої діяльності як об'єкти цивільних правовідносин. Твори науки, літератури, мистецтва як об'єкти цивільних правовідносин. Винаходи, промислові зразки, корисні моделі як об'єкти цивільних правовідносин. Інформація як об'єкт цивільних правовідносин. Особисті немайнові блага. Ім'я, честь, гідність, ділова репутація громадянина, найменування юридичної особи як об'єкти цивільних правовідносин.

Тема 10. Правочини

Поняття і види правочинів. Односторонні, двосторонні та багатосторонні правочини. Оплатні і безоплатні правочини. Реальні і консенсуальні правочини. Умовні правочини.

Умови дійсності правочинів. Сторони у правочині. Зміст правочину. Єдність (відповідність) волі та волевиявлення у правочині. Форма правочину.

Недійсність правочину та її види. Нікчемні та оспорювані правочини. Недійсність частини правочину. Правові наслідки недійсності правочину. Визнання правочину недійсним та неукладеним. Момент, з якого правочин вважається недійсним.

Тема 11. Представництво

Поняття представництва. Сфера застосування представництва. Види представництва.

Сторони правовідносин з представництва. Повноваження представника. Наслідки укладення угоди особою, не уповноваженою на це, або з перевищенням повноважень.

Довіреність. Форма та строк дії довіреності. Передоручення. Припинення довіреності. Наслідки припинення довіреності.

Тема 12. Строки. Позовна давність

Поняття строків в цивільному праві. Види строків. Строки здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків. Порядок обчислення строків.

Поняття і значення строку позовної давності. Застосування позовної давності. Види строків позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється. Початок перебігу строку позовної давності. Зупинення, перерва і поновлення строків позовної давності. Наслідки закінчення строку позовної давності. Випадки захисту порушеного права після закінчення строків позовної давності.

Тема 13. Здійснення та захист цивільних прав

Поняття здійснення суб'єктивного цивільного права. Поняття виконання суб'єктивного цивільного обов'язку. Принципи та гарантії здійснення права та виконання обов'язків у цивільному праві. Способи здійснення цивільних прав та виконання цивільних обов'язків. Межі здійснення цивільних прав.

Зловживання правом. Антимонопольні заборони та правила про неприпустимість недобросовісної конкуренції як різновиди межі здійснення цивільного права.

Поняття і зміст суб'єктивного права на захист. Виникнення та здійснення права на захист. Способи захисту цивільних прав.

Виконання цивільних обов'язків. Забезпечення виконання цивільних обов'язків.

Система державних органів, які здійснюють захист цивільних прав. Посилення ролі судового захисту цивільних прав.

Поняття та зміст самозахисту цивільних прав. Необхідна оборона та як спосіб самозахисту цивільних прав.

Тема 14. Загальні положення про особисті немайнові права фізичних осіб

Поняття та ознаки особистих немайнових прав, не пов'язаних з майновими. Розвиток концепції особистих немайнових прав у цивільному праві. Джерела правового регулювання особистих немайнових прав фізичної особи. Проблема галузевої приналежності особистих немайнових, не пов'язаних з майновими, відносин.

Поняття та ознаки особистих немайнових відносин. Нематеріальні блага як особлива категорія об'єктів цивільного права. Особливості суб'єктного складу. Загальні та спеціальні суб'єкти особистих немайнових відносин. Абсолютність особистих немайнових відносин.

Підстави виникнення особистих немайнових прав фізичної особи. Здійснення та гарантії забезпечення особистих немайнових прав. Критерії класифікації та види особистих немайнових прав: за цільовим спрямуванням, порядком виникнення, формою закріплення. Система особистих немайнових прав у Цивільному кодексі.

Захист особистих немайнових прав. Поновлення порушеного права. Спростування недостовірної інформації. Відшкодування моральної шкоди.

Тема 15. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи

Поняття та види особистих немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи.

Право на життя як невід'ємне право фізичної особи. Межі самозахисту життя та здоров'я від протиправних посягань. Умови та порядок проведення медичних, наукових та інших дослідів щодо фізичної особи.

Право на охорону здоров'я. Забезпечення права на охорону здоров'я. Право на медичну допомогу та особливості його реалізації. Право на інформацію про стан свого здоров'я та здоров'я інших осіб. Правова охорона інформації про стан здоров'я особи та інших відомостей, одержаних при медичному обстеженні. Медична таємниця. Інші права особи, яка перебуває на стаціонарному лікуванні.

Зміст та забезпечення права на свободу та особисту недоторканість. Випадки обмеження свободи особи, встановлені законом. Правове регулювання відносин у сфері донорства крові, її компонентів, органів та інших анатомічних матеріалів.

Правова характеристика інших особистих немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи (право на сім'ю, на опіку або піклування, на безпечне для життя та здоров'я довкілля).

Тема 16. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи

Поняття та види особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.

Право на ім'я. Підстави та порядок зміни імені фізичною особою. Право на використання імені. Умови використання імені без згоди особи.

Чесť, гідність та ділова репутація як об'єкти правової охорони. Право на повагу до гідності і честі особи та на недоторканість ділової репутації. Захист права на честь і гідність.

Право на інформацію. Поняття та види інформації. Особливості правової охорони відкритої, конфіденційної та таємної інформації. Спростування недостовірної інформації. Правова охорона особистих паперів та кореспонденції. Розпорядження особистими паперами. Обмеження права на таємницю кореспонденції.

Охорона інтересів фізичної особи при проведенні фото -, кіно -, теле - та відео зйомок. Захист інтересів особи, яка зображена на фотографіях та в інших художніх творах.

Гарантії права на свободу літературної, художньої, наукової та технічної творчості.

Інші особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи (право на місце проживання, на недоторканість житла, на вибір роду занять, на свободу пересування, на свободу об'єднання та на мирні збори).

Тема 17. Загальні положення про право власності

Речові права в системі цивільних прав. Ознаки речових прав.

Власність і право власності: співвідношення. Власність як економічна категорія. Передумови становлення та розвитку відносин власності на теренах України. Зміст права власності.

Поняття права власності як правового інституту (право власності в об'єктивному значенні). Роль та місце правового інституту власності в системі цивільного права.

Поняття права власності як суб'єктивного права. Зміст та межі здійснення суб'єктивного права власності.

Співвідношення суб'єктивного права власності і цивільного правовідношення.

Форми і види права власності за законодавством України. Право власності Українського народу.

Загальна характеристика правового регулювання відносин власності в зарубіжному законодавстві.

Підстави виникнення прав власності та їх класифікація. Момент виникнення права власності у набувача майна за договором. Ризик випадкової загибелі або псування речі. Юридичні гарантії здійснення права власності. Припинення права власності.

Тема 18. Право приватної власності фізичних осіб

Поняття права приватної власності. Ознаки права приватної власності. Місце приватної власності серед інших форм власності.

Особливості підстав виникнення і припинення права приватної власності фізичних осіб.

Суб'єкти права приватної власності фізичних осіб. Об'єкти права приватної власності фізичних осіб.

Зміст і здійснення права приватної власності фізичних осіб.

Тема 19. Право власності юридичних осіб

Поняття та ознаки права власності юридичних осіб. Суб'єкти і об'єкти права власності юридичних осіб.

Право власності окремих видів юридичних осіб. Право власності господарських товариств. Право власності господарських об'єднань. Право власності кооперативних організацій. Право власності громадських

організацій та благодійних фондів. Право власності професійних спілок, політичних партій. Право власності релігійних організацій.

Тема 20. Право державної власності

Суб'єкти права державної власності. Управління державним майном. Об'єкти права загальнодержавної та республіканської (Республіки Крим) власності. Зміст права державної власності. Галузева приналежність права державної власності.

Здійснення права державної власності. Правовий режим майна державного підприємства. Правовий режим майна казенного підприємства. Правовий режим майна державної установи. Порівняльний аналіз речових прав державних підприємств та установ (юридичних осіб публічного права) за Цивільним та Господарським кодексами України. Зміст права повного господарського відання та оперативного управління.

Тема 21. Право комунальної власності

Поняття права комунальної власності. Суб'єкти права комунальної власності. Об'єкти права комунальної власності. Зміст права комунальної власності.

Здійснення права комунальної власності. Цивільно-правовий статус комунальних підприємств та установ.

Тема 22. Право спільної власності

Поняття права спільної власності та її види. Поняття спільної часткової власності. Права та обов'язки учасників спільної часткової власності. Право переважної купівлі частки в спільній власності.

Право спільної сумісної власності. Право спільної власності подружжя. Законний правовий режим майна подружжя. Правовий режим майна подружжя за шлюбним контрактом.

Право власності осіб, які ведуть селянське (фермерське) господарство.

Тема 23. Інші речові права

Загальні положення про речові права. Види речових прав. Право володіння чужим майном. Право користування чужим майном.

Поняття та види сервітутів. Земельні сервітути. Особисті сервітути. Припинення сервітутів.

Право користування чужою землею для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Право користування чужою землею для забудови (суперфіцій).

Тема 24. Захист права власності та інших речових прав

Принцип рівності умов захисту права власності та інших речових прав. Цивільно-правові способи захисту права власності. Витребування майна з чужого незаконного володіння (віндикаційний позов). Захист прав власника від порушень, не поєднаних з позбавленням володіння (негаторний позов). Захист прав володільця, який не є власником.

Позов про виключення майна з опису (звільнення майна з-під арешту). Позов про визнання права власності.

Захист права власності на земельною ділянкою. Захист інтересів власника у разі аварій та інших обставин надзвичайного характеру.

Випадки позбавлення права власності.

Відповідальність державних органів за видання актів, які порушують права власників. Відповідальність за втручання у здійснення власниками своїх повноважень.

Тема 25. Правове регулювання відносин, пов'язаних з інтелектуальною діяльністю та індивідуалізацією товарів та їх виробників

Інтелектуальна діяльність та її місце у соціально-економічному розвитку суспільства. Творчість як цілеспрямована інтелектуальна людська діяльність: поняття та види.

Поняття права інтелектуальної власності. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Джерела правового регулювання відносин, пов'язаних з інтелектуальною діяльністю та індивідуалізацією товарів та їх виробників.

Правова охорона результатів літературної діяльності та науково-технічної творчості. Поняття, види та особливості правової охорони засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.

Первісні та похідні суб'єкти права інтелектуальної власності.

Зміст права інтелектуальної власності. Поняття та види особистих немайнових та майнових прав інтелектуальної власності. Строк чинності прав інтелектуальної власності.

Авторське та патентне право: спільне і відмінність у цивільно-правовому регулюванні відносин, пов'язаних з творчою діяльністю.

Захист права інтелектуальної власності судом.

Тема 26. Авторське право та суміжні права

Авторське право у суб'єктивному та об'єктивному розумінні. Джерела авторського права: Конституція України, Цивільний кодекс, закони та підзаконні акти, міжнародні договори та конвенції.

Поняття та ознаки твору. Види об'єктів, що охороняються авторським правом. Первісні та похідні суб'єкти авторського права. Поняття та види співавторства. Поняття службового твору.

Підстави виникнення авторського права. Знак охорони авторського права. Процедура державної реєстрації виключних прав на твір. Поняття та

види особистих немайнових прав автора: право авторства, право на недоторканість твору. Види майнових прав інтелектуальної власності на твір. Способи використання твору. Випадки правомірного використання твору без згоди автора. Строк чинності авторського права. Право на авторську винагороду. Право на частку від суми продажу оригіналу твору.

Поняття та джерела правового регулювання суміжних прав. Об'єкти суміжних прав. Виконавці творів, виробники фонограм та відеограм, організації мовлення як первинні суб'єкти суміжних прав. Види та строк чинності суміжних майнових прав. Зміст суб'єктивних прав на використання виконання твору, фонограми та відеограми та використання передачі (програми) організації мовлення.

Захист авторських та суміжних прав судом. Види порушень та способи цивільно-правового захисту авторського та суміжного права.

Тема 27. Право промислової власності

Право промислової власності у суб'єктивному та об'єктивному розумінні. Джерела права промислової власності.

Поняття та умови охороноздатності винаходів, корисних моделей та промислових зразків. Суб'єкти прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки. Заявка на реєстрацію винаходу, корисної моделі та промислового зразку, її склад та процедура подання. Формула винаходу та корисної моделі. Поняття конвенційного та національного пріоритету. Формальна та кваліфікована експертиза заявки.

Патент як форма правової охорони об'єктів права промислової власності: умови та порядок видання. Поняття деклараційного патенту. Строк чинності майнових прав на винахід, корисну модель та промисловий зразок. Обов'язки, які випливають з патенту. Примусова ліцензія. Підстави припинення чинності патенту та визнання його недійсним. Захист прав патентовласників.

Поняття та умови охороноздатності компонування інтегральної мікросхеми. Види та строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.

Особливості правової охорони раціоналізаторських пропозицій. Суб'єкти та зміст прав на раціоналізаторську пропозицію.

Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин: поняття, зміст, процедура оформлення.

Наукове відкриття як об'єкт правової охорони.

Поняття та умови правової охорони комерційної таємниці. Чинність майнових прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

Тема 29. Права на засоби індивідуалізації товарів та їх виробників

Поняття та види засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг. Джерела правового регулювання. Відмежування засобів

індивідуалізації від інших інститутів права інтелектуальної власності. Поняття та умови правової охорони комерційних найменувань. Підстави виникнення та зміст, особливості передачі майнових прав на комерційне найменування.

Поняття та види торговельних марок. Функції торговельних марок. Умови правової охорони торговельних марок. Позначення, що не можуть бути зареєстровані як торговельні марки. Оформлення прав інтелектуальної власності на торговельні марки. Підстави визнання свідоцтва недійсним та дострокове припинення його чинності. Право попереднього користувача на торговельну марку.

Поняття географічного зазначення та зазначення походження товару. Види зазначень походження товару. Процедура реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару. Зміст майнових прав на географічні зазначення. Підстави припинення правової охорони зазначення походження товару.

Тема 29. Загальні положення про зобов'язання

Зобов'язальне право як підгалузь цивільного права. Система зобов'язального права. Поняття та основні риси цивільно-правового зобов'язання. Відмінність зобов'язальних правовідносин від правовідносин власності та особистих немайнових правовідносин. Принципи добросовісності, розумності, справедливості. Суб'єкти зобов'язальних правовідносин. Треті особи в зобов'язанні. Множинність осіб в зобов'язанні. Матеріальний та юридичний об'єкт зобов'язання. Зміст зобов'язальних правовідносин. Види цивільно-правових зобов'язань. Договірні та недоговірні зобов'язання. Зобов'язання, спрямовані на передачу майна. Зобов'язання, спрямовані на виконання робіт. Зобов'язання, спрямовані на надання послуг. Зобов'язання, спрямовані на сплату грошей. Підстави виникнення цивільно-правових зобов'язань. Правочини, договори, завдання шкоди, односторонні правомірні дії.

Тема 30 Виконання зобов'язання

Поняття виконання зобов'язання. Принцип реального виконання та принцип належного виконання зобов'язання. Суб'єкти виконання зобов'язання: сторони та треті особи. Дольове, солідарне, субсидіарне зобов'язання. Виконання зобов'язання третій особі. Покладення виконання зобов'язання на користь третьої особи. Уступка права вимоги та перевід боргу як способи заміни сторін у зобов'язанні. Предмет виконання зобов'язання. Альтернативне та факультативне зобов'язання. Місце, строк та спосіб виконання зобов'язання. Виконання грошового зобов'язання.

Тема 31. Забезпечення виконання зобов'язання

Поняття та способи забезпечення виконання зобов'язання. Особливості забезпечувальних зобов'язань. Види способів забезпечення виконання зобов'язань. Неустойка, її види та форми. Функції неустойки. Завдаток як спосіб забезпечення виконання зобов'язання. Функції завдатку. Правові наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого завдатком. Відмінність завдатку від авансу. Порука як спосіб забезпечення виконання зобов'язання. Відповідальність поручителя. Права поручителя, який виконав зобов'язання. Припинення поруки. Гарантія. Принципи гарантії. Суб'єкти відносин гарантії. Основні риси гарантії за ЦК України. Загальні положення про заставу як спосіб забезпечення виконання зобов'язань. Види застави. Предмет застави. Форма договору застави. Права та обов'язки заставодавця та заставодержателя. Наступна застава (перезаства). Звернення стягнення на заставлене майно. Особливості застави майнових прав. Особливості застави цінних паперів. Притримання. Основні риси притримання як способу забезпечення виконання зобов'язання. Обов'язки кредитора, який притримує річ у себе. Інші способи забезпечення виконання зобов'язання.

Тема 32. Відповідальність за порушення зобов'язання

Поняття цивільно-правової відповідальності. Співвідношення понять “відповідальність” та “санкція”. Особливості цивільно-правової відповідальності як різновиду юридичної відповідальності. Функції цивільно-правової відповідальності. Форми цивільно-правової відповідальності. Види цивільно-правової відповідальності. Договірна та недоговірна відповідальність. Відшкодування збитків, сплата неустойки, втрата завдатку як види цивільно-правової відповідальності. Особливості цивільно-правової відповідальності за невиконання або неналежне виконання грошових зобов'язань. Загальні та спеціальні умови цивільно-правової відповідальності. Протиправність поведінки особи. Умови, виключають протиправність поведінки особи. Поняття шкоди та збитків. Склад збитків. Співвідношення збитків та неустойки. Причинний зв'язок між протиправною поведінкою та шкідливим результатом. Поняття та форми вини в цивільному праві. Випадки відповідальності без вини в цивільному праві та їх обґрунтування. Підстави звільнення особи від цивільно-правової відповідальності.

Тема 33. Припинення зобов'язання

Поняття припинення зобов'язання. Способи припинення зобов'язання, що залежать від волі сторін. Припинення зобов'язання виконанням. Припинення зобов'язання зарахуванням зустрічних однорідних вимог. Домовленість сторін як спосіб припинення зобов'язання. Новація, відступне, прощення боргу. Способи припинення зобов'язання, що не залежать від волі сторін. Припинення зобов'язання неможливістю виконання. Припинення зобов'язання збігом боржника та кредитора в одній особі. Припинення

зобов'язання смертю фізичної особи. Припинення зобов'язання ліквідацією юридичної особи.

Тема 34. Загальні положення про договір

Поняття, сутність та значення цивільно-правового договору. Договір як правочин та як правовідносини. Прояв принципу свободи договору. Функції цивільно-правового договору. Правове регулювання договірних відносин в сфері приватного права. Види цивільно-правових договорів. Поіменовані та непоіменовані договори. Реальні та консенсуальні договори. Договори двосторонні та односторонні. Договори оплатні та безоплатні. Попередній договір. Договір приєднання. Обов'язкові договори, публічний договір. Договір на користь третьої особи. Зміст договору як підстави виникнення цивільних правовідносин. Поняття та значення істотних умов договору. Істотні умови договору за Цивільним та Господарським кодексами України. Звичайні та випадкові умови договору. Тлумачення умов договору.

Стадії укладення цивільно-правового договору. Поняття та основні ознаки пропозиції укласти договір (оферти). Поняття та основні ознаки акцепту. Строки прийняття оферти. Форма договору. Момент укладення договору. Місце укладення договору. Підстави для зміни або розірвання договору. Форма зміни або розірвання договору. Правові наслідки зміни або розірвання договору.

Тема 35. Договір купівлі-продажу

Поняття та загальна характеристика договору купівлі-продажу. Види договору купівлі-продажу. Сторони договору купівлі-продажу. Предмет договору. Форма договору. Ціна договору. Зміст договору купівлі-продажу. Момент виконання обов'язку продавця передати товар. Кількість товару. Якість товару. Асортимент товару. Комплектність товару. Правові наслідки порушення договору купівлі-продажу. Відповідальність сторін за порушення умов договору купівлі-продажу.

Тема 36. Окремі види договорів купівлі-продажу

Договір роздрібної купівлі-продажу. Продаж товару за зразками. Продаж товару з використанням автоматів. Договір з умовою про доставку товару покупцеві. Договір найму-продажу. Договір з умовою про прийняття покупцем товару у встановлений строк. Права покупця в разі продажу йому товару неналежної якості. Захист прав споживачів. Договір купівлі-продажу на біржах. Договір поставки: поняття та загальна характеристика. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу: особливості правового регулювання. Договір міни (бартеру). Правове регулювання міни.

Тема 37. Договір дарування

Поняття та ознаки договору дарування. Предмет договору дарування. Форма договору дарування. Сторони договору дарування. Права та обов'язки сторін за договором дарування. Обов'язок обнародуваного на користь третьої особи. Договір пожертви.

Тема 38. Договір ренти. Договір довічного утримання

Поняття договору ренти. Місце договору ренти серед інших цивільних договорів, які передбачають передачу майна у власність набувача. Сторони за договором ренти. Форми і зміст договору ренти. Строк договору ренти. Предмет договору ренти. Форма і розмір ренти. Зміст договору ренти. Забезпечення виплати ренти. Підстави та наслідки розірвання договору ренти за ініціативою одержувача або платника ренти. Поняття та ознаки договору довічного утримання (догляду). Форма договору довічного утримання (догляду). Сторони договору довічного утримання (догляду). Предмет договору довічного утримання (догляду). Права та обов'язки сторін за договором довічного утримання (догляду). Способи забезпечення виконання договору. Особливості припинення договору довічного утримання (догляду).

Тема 39. Договір найму (оренди). Окремі вид договору найму (оренди)

Поняття та ознаки договору найму (оренди). Суб'єкти та об'єкти договору найму (оренди). Строк договору найму (оренди). Ціна договору найму (оренди). Форма договору. Права та обов'язки наймодавця (орендодавця) за договором найму (оренди). Права та обов'язки наймача (орендаря) за договором найму (оренди). Припинення договору найму (оренди). Договір прокату. Суб'єкти, об'єкти, зміст договору прокату. Особливості договору прокату. Договір лізингу. Суб'єкти відносин лізингу (лізингодавець та лізингоодержувач). Об'єкти лізингу. Об'єкти, які не можуть бути об'єктами договору лізингу. Види договору лізингу. Істотні умови договору лізингу. Права та обов'язки сторін за договором лізингу.

Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Особливості найму (оренди) транспортного засобу з екіпажем та без екіпажу.

Тема 40. Договір найму (оренди) житла

Поняття та особливості договору найму (оренди) житла. Суб'єкти відносин найму (оренди) житла. Права та обов'язки наймача та осіб, які постійно проживають з ним. Договір піднайму житла. Зміна договору найму жилого приміщення. Припинення договору найму жилого приміщення.

Тема 41. Договір позички

Поняття та загальна характеристика договору позички (безоплатного користування майном). Відмінність позички від найму (оренди). Сторони договору позички. Об'єкт договору позички. Строк договору позички. Форма договору позички. Права та обов'язки сторін за договором позички. Припинення договору позички. Розірвання договору позички. Правові наслідки припинення договору позички. Договір підряду. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Поняття ознаки та значення договору підряду. Відмежування його від трудового договору, договору поставки та договорів з надання послуг. Сторони договору підряду. Права та обов'язки сторін. Множинність осіб в договорі підряду та залучення для виконання договору третіх осіб. Зміст договору підряду. Ризик у підрядних відносинах. Відповідальність за договором підряду. Види договорів підряду. Договір побутового підряду. Договір будівельного підряду. Договір підряду на виконання проектних та пошукових робіт. Поняття та загальна характеристика договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Відмінність даного договору від договору підряду та ліцензійних договорів. Сторони договору. Специфіка об'єкту договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Форма договору. Ціна, строк договору. Права та обов'язки замовника за договором на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Права та обов'язки виконавця за договором на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Відповідальність виконавця. Наслідки неможливості досягнення результату. Права сторін договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт на результати робіт.

Тема 43. Загальні положення про послуги

Послуги, їх види та правове регулювання. Поняття та ознаки договору про надання послуг. Місце договорів про надання послуг в системі цивільного законодавства України. Предмет договору про надання послуг. Зміст договору про надання послуг. Обов'язки виконавця за договором. Строки виконання зобов'язань з договору про надання послуг. Відповідальність за договором про надання послуг. Припинення договору про надання послуг. Підстави та наслідки розірвання договору про надання послуг. Підстави та наслідки односторонньої відмови від виконання договору про надання послуг.

Тема 44. Транспортні зобов'язання

Поняття та елементи транспортних зобов'язань. Особливості транспортних зобов'язань. Правове регулювання транспортних зобов'язань.

Поняття і види перевезень. Зміст, укладення та оформлення договорів про проведення вантажів. Виконання договорів про перевезення вантажів. Відповідальність сторін за договором про перевезення вантажів. Договір про буксирування. Договір про перевезення пасажирів та багажу. Договори про експлуатацію під'їзних колій, подачу та забирання вагонів. Договір чартеру (фрахтування). Договір транспортного експедирування. Претензії та позови при перевезеннях.

Тема 45. Договір зберігання. Спеціальні види зберігання

Загальна характеристика відносин зберігання, підстави їх виникнення, галузева належність та нормативне регулювання. Зобов'язання зі зберігання, які виникають на підставі договору (самостійного договору зберігання, комплексного договору, змішаного договору). Специфіка зобов'язань зі зберігання, що виникають на підставі закону. Договір зберігання: поняття, юридична природа, місце серед інших договірних зобов'язань. Договір зберігання та суміжні із ним договори (договір найму (оренди), договір позички, договір позики, договір охорони тощо). Сторони, предмет (матеріальний об'єкт), форма та строк договору зберігання. Особливості правового статусу поклажодавця та зберігача. Особливості окремих предметів договору зберігання (тварин, родових речей). Права та обов'язки сторін за договором зберігання. Відповідальність сторін у зобов'язаннях зі зберігання. Підстави та межі відповідальності зберігача за втрату (нестачу) чи пошкодження речі. Особливості зберігання на товарному складі. Загальна характеристика спеціальних видів зберігання.

Тема 46. Договір доручення

Поняття та правова природа договору доручення. Відмінність договору доручення від договору комісії. Федуціарний характер відносин доручення. Договір доручення та довіреність. Комерційне представництво. Сторони договору доручення. Предмет договору. Форма договору доручення. Строк договору доручення. Права та обов'язки довірителя за договором доручення. Права та обов'язки повіреного за договором доручення. Особисте виконання повіреним доручення. Перевищення повіреним повноважень за договором доручення. Загальні та спеціальні підстави припинення договору доручення. Наслідки припинення договору доручення.

Тема 47. Договір комісії

Поняття та ознаки договору комісії. Місце договору комісії в системі договорів про надання послуг. Елементи договору комісії. Субкомісія.

Виконання договору комісії. Відступ від вказівок комітента. Комісійна плата. Права та обов'язки комітента за договором комісії. Права та обов'язки комісіонера за договором комісії. Умова делькредере. Припинення договору комісії. Правові наслідки припинення договору комісії.

Тема 48. Договір управління майном

Поняття та загальна характеристика договору управління майном. Місце договору управління майном в системі договорів про надання послуг. Договір управління майном та довірча власність.

Сторони договору управління майном. Статус вигодонабувача в договорі управління майном. Особи, які не можуть бути вигодонабувачами.

Об'єкти договору управління майном. Спеціальні нормативні акти, що визначають об'єкти договору управління майном. Передача в управління майна, що є предметом застави.

Істотні умови договору управління майном. Строк договору управління майном.

Права та обов'язки управителя за договором управління майном. Відповідальність управителя. Права та обов'язки установника управління.

Припинення договору управління майном

Тема 49. Договір страхування

Поняття страхового зобов'язання. Правове регулювання відносин страхування. Основні страхові поняття: страховий ризик; страховий випадок; страхова сума; страхова виплата; страхове відшкодування; франшиза; страховий платіж; страховий тариф

Форми страхування. Добровільне страхування та його види. Обов'язкове страхування та його види. Перестрахування.

Договір страхування: поняття та загальна характеристика.

Суб'єкти відносин страхування. Правовий статус страховика за законодавством України. Страхові посередники (страхові агенти та страхові брокери). Страхувальник. Вигодонабувач.

Істотні умови договору страхування. Форма договору страхування. Правила страхування.

Права та обов'язки страховика. Права та обов'язки страхувальника.

Умови та порядок здійснення страхових виплат. Відмова від здійснення страхових виплат.

Припинення договору страхування. Недійсність договору страхування.

Тема 50. Договір позики

Поняття та правова природа позики. Відокремлення позики від суміжних правових конструкцій. Співвідношення позики і позички, позики і кредиту (банківського кредиту).

Поняття та ознаки договору позики. Елементи договору позики. Зміст договору позики. Форма договору позики. Предмет договору позики.

Класифікація видів позики. Поняття ломбардної позики. Правове регулювання і статус ломбардів. Види і особливості ломбардних операцій. Правовий режим кредитно-фінансових послуг кредитної спілки. Поняття і елементи позики під цінні папери. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання договору позики. Забезпечення виконання договору позики. Припинення договору позики.

Тема 51. Договори в сфері банківської діяльності

Поняття та правове регулювання кредитних відносин. Види кредитів. Поняття та загальна характеристика кредитного договору.

Істотні умови кредитного договору. Форма кредитного договору. Відмова від надання або одержання кредиту.

Поняття та загальна характеристика договору банківського вкладу (депозиту). Сторони договору. Форма договору.

Види банківських вкладів. Ощадна книжка. Ощадний сертифікат. Вклади, зроблені третіми особами на рахунок вкладника, вклади на користь третіх осіб. Виконання договору банківського вкладу.

Договір банківського рахунку. Співвідношення договору банківського вкладу та банківського рахунку. Укладення договору банківського рахунку.

Виконання договору банківського рахунку. Списання грошових сум з банківських рахунків. Обмеження права розпоряджатися рахунком. Розірвання договору банківського рахунку.

Банківська таємниця. Цивільно-правовий захист прав вкладників та інших клієнтів банку в сфері банківського обслуговування.

Договір факторингу: його поняття та ознаки. Відмінність факторингу від цесії та кредитного договору. Сторони договору факторингу. Виконання договору факторингу. Права та обов'язки сторін за договором факторингу.

Тема 52. Розрахунки

Загальна характеристика розрахункових зобов'язань. Форми розрахунків. Основні види безготівкових розрахунків та їх цивільно-правове регулювання.

Зобов'язання, що виникають при розрахунках платіжними дорученнями. Виконання платіжного доручення.

Зобов'язання, що виникають при розрахунках акредитивами. Поняття та види акредитиву. Закриття акредитиву.

Зобов'язання, що виникають при розрахунках інкасовими дорученнями. Виконання інкасового доручення.

Тема 53. Договори в сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності

Поняття та види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Форма та випадки державної реєстрації договорів у сфері розпорядження правами інтелектуальної власності.

Поняття та види ліцензій на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Виключна, одиначна та невиключна ліцензії. Субліцензія.

Поняття та істотні умови ліцензійного договору. Строк чинності ліцензійного договору. Типовий ліцензійний договір. Співвідношення ліцензії та ліцензійного договору.

Договір про створення за замовленням та використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття та ознаки, критерії відмежування від суміжних договірних конструкцій (підряду, договору на виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських та технологічних робіт).

Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності: поняття та особливості співвідношення з іншими договорами у сфері інтелектуальної власності.

Правова характеристика договору комерційної концесії. Особливості предмету та правового становища сторін комерційної концесії.

Тема 54. Спільна діяльність

Договір про спільну діяльність. Форма та умови договору про спільну діяльність.

Договір простого товариства. Учасники договору. Вклади учасників. Права та обов'язки учасників договору. Правовий режим спільного майна.

Ведення спільних справ учасників. Спільні витрати та збитки учасників. Відповідальність учасників за спільними зобов'язаннями. Розподіл прибутку.

Тема 55. Недоговірні зобов'язання із правомірних дій

Загальна характеристика недоговірних зобов'язання із правомірних дій. Публічна обіцянка винагороди. Право на публічну обіцянку винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи.

2.2. Фінансове право

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Фінанси та фінансова система України

Поняття фінансів. Походження терміну „фінанси”. Об’єктивна необхідність існування фінансів. Функції фінансів. Види фінансів. Поняття та елементи фінансової системи. Поняття публічних фондів коштів.

Тема 2. Фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування

Поняття публічної фінансової діяльності. Методи публічної фінансової діяльності. Форми публічної фінансової діяльності. Фінансова дисципліна.

Тема 3. Правовий статус органів, що здійснюють керівництво публічною фінансовою діяльністю

Загальна характеристика органів, що здійснюють керівництво публічною фінансовою діяльністю. Правовий статус і функції Верховної Ради України у сфері фінансової діяльності. Правовий статус і функції Президента України у сфері фінансової діяльності. Правовий статус і функції Кабінету Міністрів України у сфері фінансової діяльності. Правовий статус і повноваження органів місцевого самоврядування у сфері фінансової діяльності.

Тема 4. Поняття фінансового права

Предмет фінансового права. Метод фінансового права, його суть та характерні особливості. Поняття фінансового права як галузі права, науки та навчальної дисципліни. Принципи фінансового права. Наука фінансового права. Відмінність науки фінансового права від галузі.

Тема 5. Система фінансового права.

Поняття системи фінансового права. Елементи системи фінансового права. Співвідношення фінансового права і фінансового законодавства. Фінансово-правовий інститут як структурний підрозділ системи фінансового права: поняття, ознаки і види.

Тема 6. Джерела фінансового права

Поняття джерела фінансового права. Система джерел фінансового права, її елементи. Конституція України як основне джерело фінансового права. Закони і підзаконні нормативно-правові акти в системі джерел

фінансового права. Міжнародні договори як джерело фінансового права. Акти Конституційного Суду України в системі джерел фінансового права. Акти органів судової влади, судова та фінансова практика (правові звичаї і правові прецеденти) у механізмі фінансово-правового регулювання. Фінансово-правова доктрина і джерела фінансового права.

Тема 7. Фінансово-правові норми

Поняття фінансово-правової норми. Ознаки та особливості фінансово-правової норми. Структура фінансово-правової норми. Класифікація фінансово-правових норм. Особливості санкцій фінансово-правових норм. Дія фінансово-правових норм у просторі, часі і за колом осіб. Способи реалізації фінансово-правових норм.

Тема 8. Фінансові правовідносини

Поняття фінансових правовідносин. Ознаки та особливості фінансових правовідносин. Зміст фінансових правовідносин. Об'єкт фінансових правовідносин. Суб'єкти фінансових правовідносин. Фінансова правосуб'єктність. Підстави виникнення, зміни і припинення фінансових правовідносин (юридичні факти).

Тема 9. Поняття фінансового контролю

Поняття і значення фінансового контролю. Принципи здійснення фінансового контролю. Види фінансового контролю. Загальнодержавний фінансовий контроль. Відомчий фінансовий контроль. Недержавний фінансовий контроль. Методи фінансового контролю. Перевірка і ревізія як основні методи фінансового контролю: поняття і види.

Тема 10. Органи фінансового контролю

Повноваження Верховної Ради України у галузі фінансового контролю. Рахункова палата як орган фінансового контролю. Повноваження Міністерства фінансів України в галузі фінансового контролю. Повноваження Державної фінансової інспекції в галузі фінансового контролю. Повноваження Державної казначейської служби в галузі фінансового контролю. Повноваження органів державної податкової служби в галузі фінансового контролю. Повноваження Національного банку України в галузі фінансового контролю. Повноваження органів місцевого самоврядування в галузі фінансового контролю.

Тема 11. Бюджетне право

Поняття бюджетного права. Місце бюджетного права в системі права України. Особливості бюджетних норм та бюджетних правовідносин. Суб'єкти бюджетного права.

Тема 12. Поняття та значення бюджету

Поняття бюджету як економічної, матеріальної та правової категорії. Зведений бюджет. Бюджетний період. Закон про державний бюджет. Рішення про місцевий бюджет. Значення державного і місцевого бюджетів. Структура бюджету. Загальний та спеціальний фонд бюджету. Резервний фонд. Дефіцит бюджету та джерела його покриття. Профіцит бюджету.

Тема 13. Бюджетний устрій України

Бюджетний устрій України за Конституцією України та Бюджетним кодексом України. Поняття та склад бюджетної системи України. Принципи бюджетної системи. Бюджетна класифікація.

Тема 14. Бюджетні права України та органів місцевого самоврядування

Поняття та загальна характеристика бюджетних повноважень. Бюджетні права України. Бюджетні права органів місцевого самоврядування.

Тема 15. Принципи розподілу доходів і видатків між ланками бюджетної системи

Правові основи складу доходів і видатків бюджету. Принципи, порядок розподілу доходів і видатків між ланками бюджетної системи. Бюджетне регулювання, його методи. Міжбюджетні відносини. Принципи міжбюджетних відносин. Міжбюджетні трансфери. Дотація вирівнювання. Субвенція.

Тема 16. Поняття бюджетного процесу

Поняття та зміст бюджетного процесу. Поняття бюджетного циклу. Принципи бюджетного процесу. Поняття стадії бюджетного процесу. Стадії бюджетного процесу. Суб'єкти бюджетного процесу.

Тема 17. Складання проекту бюджету, розгляд проекту та затвердження закону про державний бюджет (рішень про місцеві бюджети)

Порядок складання проекту бюджету. Основні напрямки бюджетної політики на наступний бюджетний період. Бюджетний запит. Роль Міністерства фінансів України в складанні проекту державного бюджету.

Схвалення Кабінетом Міністрів України проекту закону про державний бюджет. Представлення проекту закону про державний бюджет у Верховній Раді України. Перше читання проекту закону про державний бюджет. Друге читання проекту закону про державний бюджет. Третє читання проекту закону про державний бюджет. Захищені статті видатків. Складання проекту, розгляд та затвердження рішень про місцеві бюджети.

Тема 18. Виконання бюджету. Звітність про виконання бюджету

Організація виконання державного бюджету. Бюджетний розпис. Казначейське обслуговування бюджету. Особливості виконання державного бюджету України. Особливості виконання місцевих бюджетів. Тимчасові касові розриви. Видатки на виконання делегованих повноважень держави. Розпорядники бюджетних коштів: поняття та повноваження. Внесення змін до закону про державний бюджет. Внесення змін до рішень про місцеві бюджети. Звіт про виконання бюджету: поняття, види, строки складання. Підготовка річного звіту про виконання бюджету, його розгляд та прийняття рішення щодо нього.

Тема 19. Правовий режим публічних цільових позабюджетних фондів коштів

Поняття, значення, класифікація та сутність публічних цільових позабюджетних фондів коштів. Загальна характеристика фінансово-правового регулювання відносин, що виникають при формуванні, розподілі та використанні фінансових ресурсів позабюджетних фондів. Фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування. Пенсійний фонд України. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Тема 20. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства

Поняття бюджетної відповідальності. Види відповідальності за бюджетні правопорушення. Суб'єкти бюджетної відповідальності. Особливості притягнення до відповідальності за бюджетні правопорушення.

Тема 21. Правове регулювання публічних доходів

Поняття державних доходів, їх класифікація. Поняття та види місцевих доходів. Співвідношення державних та публічних доходів. Поняття та види податкових доходів. Поняття та ознаки, види неподаткових доходів, порядок їх встановлення. Поняття збору. Державне мито.

Тема 22. Поняття податку та податкової системи

Поняття податку. Ознаки податку. Функції податку. Порядок встановлення, введення та скасування податків. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо введення податків. Поняття податкової системи, її склад. Класифікація податків. Поняття та елементи податкового механізму.

Тема 23. Поняття та загальна характеристика податкового права

Предмет податкового права. Особливості методу правового регулювання податкових відносин. Місце податкового права в системі права України. Співвідношення понять “податкове право” і “податкове законодавство”. Джерела податкового права. Податкові роз’яснення: поняття та підстави надання. Податковий закон та його основні елементи. Поняття податкових правовідносин, їх зміст та особливості. Суб’єкти податкових правовідносин. Платники податків, їх державна реєстрація. Поняття та зміст податкової правосуб’єктності. Інститут податкового представництва. Правовий статус податкового агента та законного представника платника податку.

Тема 24. Податки з фізичних осіб

Податок на доходи фізичних осіб: поняття, загальна характеристика, платники, об’єкт оподаткування, база оподаткування, ставка, порядок обчислення, податковий період, строк та порядок сплати, податкові пільги.

Тема 25. Податки з юридичних осіб

Податок на прибуток підприємств: поняття, загальна характеристика, платники, об’єкт оподаткування, база оподаткування, ставка, порядок обчислення, податковий період, строк та порядок сплати, податкові пільги. Екологічний податок: поняття, загальна характеристика, платники, об’єкт оподаткування, база оподаткування, ставка, порядок обчислення, податковий період, строк та порядок сплати, податкові пільги. Фіксований сільськогосподарський податок: поняття, загальна характеристика, платники, об’єкт оподаткування, база оподаткування, ставка, порядок обчислення, податковий період, строк та порядок сплати, податкові пільги.

Тема 26. Непрямі податки

Податок на додану вартість: поняття, загальна характеристика, платники, об’єкт оподаткування, база оподаткування, ставка, порядок обчислення, податковий період, строк та порядок сплати, податкові пільги. Акцизний податок: поняття, загальна характеристика, платники, об’єкт оподаткування, база оподаткування, ставка, порядок обчислення, податковий період, строк та порядок сплати, податкові пільги.

Тема 27. Змішані податки (податки з юридичних та фізичних осіб) і загальнодержавні збори

Плата за землю: поняття, загальна характеристика, платники, об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставка, порядок обчислення, податковий період, строк та порядок сплати, податкові пільги. Збір за першу реєстрацію транспортного засобу. Рентні платежі. Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію, крім електроенергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками. Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності.

Тема 28. Правове регулювання місцевих податків та зборів

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Єдиний податок. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності. Туристичний збір.

Тема 29. Податкове правопорушення

Поняття податкового правопорушення, його склад. Податковий борг. Поняття та види санкцій за порушення податкового законодавства. Особливості застосування пені, як санкції за порушення податкового законодавства. Фінансові санкції у вигляді штрафів.

Тема 30. Правове регулювання публічних видатків

Поняття державних видатків їх види. Місцеві видатки їх види. Характеристика категорії „публічні видатки”. Поняття фінансування. Поняття кошторису. Порядок його складання та затвердження. Зміст кошторису. Кошторисно-бюджетне фінансування.

Тема 31. Правові основи державного і муніципального боргу

Поняття державного боргу. Розмежування категорій „державний борг” та „державний кредит”. Правовідносини в сфері державного боргу. Муніципальний борг. Місце інституту державного боргу в системі фінансового права.

Тема 32. Банківська система України

Поняття банківської системи. Види банківських систем. Походження терміну „банк”. Поняття банку його ознаки. Види банків. Поняття та види банківських об'єднань. Державна реєстрація та ліцензування банків. Поняття

та зміст банківської діяльності. Поняття та види банківських операцій. Правовий статус Національного банку України. Функції НБУ. Структура НБУ. Органи управління НБУ: порядок їх формування та розподіл повноважень. Нормотворчість НБУ. Банківське регулювання та нагляд НБУ.

Тема 33. Правове регулювання грошового обігу

Поняття грошової системи. Структура грошової системи. Грошові реформи в Україні. Правове регулювання грошового обігу. Емісія грошей. Правила ведення касових операцій. Ліміт касової готівки. Готівка під звіт. Відповідальність за порушення порядку ведення касових операцій. Поняття безготівкових розрахунків. Правові форми безготівкових розрахунків. Акредитивна форма розрахунків. Фінансово-правові відносини в галузі безготівкових розрахунків. Порядок відкриття рахунків в банках. Види банківських рахунків, їх правова природа.

Тема 34. Валютне регулювання та валютний контроль

Поняття та структура валютних правовідносин. Поняття валюти. Поняття та види валютних цінностей. Поняття валютних операцій. Види валютних операцій. Поняття валютного контролю. Органи, що здійснюють валютний контроль.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Цивільне право

1. Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: У двох томах/ За заг.ред. Я.М. Шевченко. – Т.1, 2.– К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2008.
2. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / За ред. О.В. Дзери, Н. С. Кузнецової. – К.: Юрінком Інтер, 2009.
3. Цивільне право України: Підручник: У 2-х т. / Борисова В. І. (кер. авт. кол.), Баранова Л. М., Жилінкова І. В. та ін.; За заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – Т. 1. – 480 с.
4. Харитонов Є. О., Старцев О. В. Цивільне право України: Підручник. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: Істина, 2007. – 816 с.
5. Цивільний кодекс України-К.: ПАЛИВОДА А.В. 2015.-380 с.
6. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар / За ред.О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, В.В Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2005.
7. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар / За ред. розробників проекту Цивільного кодексу України. – К.: Істина, 2004.
8. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 ч. / За заг ред. Я. М. Шевченко. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.
9. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар. Видання третє перероблене та доповнене. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2006. – 1200 с.
- 10.Кодифікація приватного (цивільного) права України / За ред. проф. А. Довгєрта. – К., 2000.
- 11.Мусіяка В. Л., Орлов П. І., Ярмиш О. Н. Проблеми розвитку цивільного законодавства // Право України. – 1993. - № 5-6.
- 12.Онопенко В.В. Актуальні проблеми кодифікації цивільного законодавства суверенної України: Авторефер. дис. канд. юрид. наук. - К., 1994.
- 13.Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: У двох томах/ За заг.ред. Я.М. Шевченко. – Т.1, 2.– К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003.
- 14.Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової. – К.: Юрінком Інтер, 2004.
- 15.Грущїнський І. Всеукраїнська конференція з проблем викладання цивілістичних дисциплін. // Право України, 1994. – № 9. – С. 90–92.
- 16.Історія Київського університету. – К., 1959.
- 17.Шершеневич Г. Ф. Наука гражданского права в России («Классика российской цивилистики»). – М., 2003.
- 18.Ромовська З. Цивільна правоздатність громадян // Право України. - 1994.- №10.-С.51-54.
- 19.Ромовська З. Цивільна дієздатність громадянина (фізичної особи) // Право України. – 1995. - № 2. – С. 24-26.

- 20.Вінник О. М. Господарські товариства і виробничі кооперативи, К., 1998.
- 21.Коссак В. Здійснення спільної підприємницької діяльності, пов'язаної зі створенням юридичної особи // Право України. - 1996.- № 11.
- 22.Ніколаєв В. Про інститут юридичної особи // Право України. - 1999. - № 7.
- 23.Первомайський О.О. Окремі питання участі територіальних громад у цивільних правовідносинах // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. - № 2. – С. 69-71.
- 24.Безклубий І.А. Банківські правочини: цивільно-правові проблеми: Мнографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2005. – 378 с.
- 25.Безклубий І.А. Цінні папери: поняття, зміст, юридичні характеристики. Право України, 2001. № 9. С. 33 - 39.
- 26.Кузнєцова Н.С., Назарчук І.Р. Ринок цінних паперів в Україні. – К., 1998.
- 27.Джунь В.В. До питання про обов'язковість застосування реституції у разі неправозгідності угоди // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 4.
- 28.Дзера О.В. Загальні положення про правочин в новому ЦК України // Юридична Україна. – 2008 . - № 7.
- 29.Дзера О.В. Недійсність правочину (угоди) за новим цивільним кодексом України // Юридична Україна. – 2008 . - № 10.
- 30.Кучер В. Співвідносність понять «недійсний» та «неукладений» правочин у контексті нового цивільного законодавства // Підприємництво, господарство і право.–2002.- № 9.
- 31.Новицкий И.Б. Сделки. Исковая давность. – М. – 1950.
- 32.Ойгензихт В.А. Воля и волеизъявление. – Душанбе. – 1983.
- 33.Сидоренко М. Загальні і спеціальні наслідки недійсності угод // Право України. – 2002. - № 11.
- 34.Спасибо-Фатеева І. Проблемні аспекти недійсних правочинів (на прикладі договору міні акцій) // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - № 7.
- 35.Эйдинова Э.Б. Сделки в нотариальной и судебной практике. - М.. - 1981.
- 36.Брагинский М.И. Осуществление и защита гражданских прав. Сделки. Представительство. Доверенность. Исковая давность // Вестник Высшего Арбитражного Суда Российской Федерации. - М., 1995. - № 7.
- 37.Гальперин Л. Представительство и доверенность // Сов. юстиция. – 1969. - №19
- 38.Доверенность: субъектный состав, полномочия, оформление, некоторые особенности / Басистов А.Г., Барщевский М.Ю.. - М.; Белые альвы, 1996.
- 39.Крылов С. Доверенность в российском гражданском праве // Закон. - М.; 1998. - № 3.
- 40.Невзгодина Е.Л. Представительство по советскому гражданскому праву. – Томск, 1980.
- 41.Ойгензихт В.А. Невзгодина Е.Л. Представительство по советскому гражданскому праву. - Томск: Изд-во Том. ун-та, 1980. - 156 с. // Советское государство и право. - М.; Наука, 1983. - № 7.

42. Представительство в гражданском праве: Учебное пособие / Андреев В.К., Самойлова М.В. - Калинин; Изд-во Калинин. ун-та, 1978.
43. Скловский К.И. Представительство в гражданском праве и процессе // Вопросы теории: сущность, содержание, структура.- Харьков, 1984.

Фінансове право

1. Фінансове право. Академічний курс : підручник / О.П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 808 с.
2. Фінансове право : навч. посібн. / за ред. М.П. Кучерявенка. – Х.: Право, 2010. – 288 с.
3. Фінансове право України : навч. посібн. / Л.К. Воронова, М.П. Кучерявенко, Н.Ю. Пришва та ін. – К.: Правова єдність, 2009. – 395 с.
4. Воронова Л.К. Фінансове право України: Підручник. – К.: Прецедент; Моя книга, 2006. – 448 с.
5. Фінансове право : навчальний посібник / О.А. Музика-Стефанчук. – К. : Атіка, 2007. – 264 с.
6. Актуальні питання науки фінансового права. Монографія / за ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2010.
7. Алісов Є.О. Теоретичні проблеми правового регулювання грошового обігу в Україні. – Харків: Фоліо. – 2004. – 286 с.
8. Андрущенко В. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті. Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів. - Львів: Каменяр, 2000. – 303 с.
9. Андрущенко В.Л. Фіскальне адміністрування як наука і мистецтво // Фінанси України.- 2003.- №6.- с.27-35.
10. Бабанов І.В. Система фінансового контролю в Україні // Фінанси України.- 2005.- №11.- С.132-140.
11. Бабін І.Л. Зміст категорії "справляння податку" та категорій "збір податку", "стягнення податку", "вилучення податку" // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2003.- Випуск 200.- с.98-100.
12. Бакун О.В. Види та особливості податкової відповідальності громадян // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2000.- Випуск 91.- с.68-72.
13. Бакун О.В. Податкова відповідальність громадян // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2000.- Випуск 82.- с.75-82
14. Бакун О.В. Податкова правосуб'єктність громадян // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2000.- Випуск 75.- с.83-89.
15. Бауман Ю. Фінансовий моніторинг як вид фінансового контролю // Підприємництво, господарство і право.- 2009.- № 4.- С. 40-44.
16. Бескид Й.М. Теоретичні підвалини дослідження суті державного бюджету України // Фінанси України.-1998.-№1.-С.16-18.

- 17.Бех Г.В. Правовое регулирование косвенных налогов в Украине. Монография
- 18.Блажевич В. Еволюція законодавства України щодо правового регулювання муніципальних позик як інструменту залучення коштів на місцевому рівні // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – 33. – с. 67 – 70
- 19.Бондарук Т.Г. Механізм управління та обслуговування державного боргу // Фінанси України. – 2003. - №4. – С.14 – 18
- 20.Босий О.Д. Критерії класифікації фінансово-правових норм // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2003.- Випуск 161.- с.71-74.
- 21.Босий О.Д. Поняття фінансово-правової норми // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2001.- Випуск 121.- с.79-82;
- 22.Босий О.Д. Структура фінансово-правової норми // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2002.- Випуск 154.- с.91-94;
- 23.Босий О.Д. Фінансово-правові норми та соціальні інтереси // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2002.- Випуск 147.- с.74-77;
- 24.Босий О.Д. Юридична природа фінансово-правової норми // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2002.- Випуск 125.- с.73-77;
- 25.Брызгалін А. В., Кудреватых С. А. К вопросу о формировании налогового права как подотрасли права // Государство и право.- 2000.- №6.- С.61-67.
- 26.Вавилов В.Я. Государственный долг. – М.:ФА, 1998. – 340 с.
- 27.Вахненко Т. Державний борг України та його економічні наслідки. – К.: Альтерпрес, 2000. – 151 с.
- 28.Вахненко Т. П. Особливості формування державного боргу та управління його складовими в період фінансової кризи // Фінанси України.- 2009.- № 6.- с. 14-29.
- 29.Ващенко Ю.В. Банківське право.: Учебний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
- 30.Верстюк С.Т., Слободянюк Т.О. Шляхи реалізації монетарної політики // Фінанси України .- 2002. - №2. - С. 108-114
- 31.Винницький Д.В. Юридическая конструкция элементов налогообложения в российском налоговом праве // Государство и право. - 2004. - № 9. - С. 55-63.
- 32.Воронова Л.К. До питання про систему фінансового права // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 75-82.
- 33.Воротіна Н.В. Основи теорії бюджету і бюджетного процесу та деякі проблеми правового регулювання цих питань в Україні // Правова держава: Щорічник наукових праць.- 2002.- Випуск 13.- с.202-210.
- 34.Гаврилюк Р.О. Дискусійні питання змісту юридичної категорії "податок" // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2003.- Випуск 187.- с.14-19

- 35.Гаврилюк Р.О. Правова природа податку // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2000.- Випуск 100.- с.68-74;
- 36.Гаврилюк Р.О. Предмет податкового закону // Вісник Чернівецького університету. Правознавство.- 2004.- №227.- с.5-13.
- 37.Гетманець О. Місце бюджетного контролю в системі фінансового права // Право України. – 2009. - № 9. – С. 148-158.
- 38.Гетманець О. Правові основи бюджетного контролю // Право України. – 2010. - № 3. – С. 174-179.
- 39.Гетманцев Д. Держава як сторона фінансово-правового зобов'язання // Право України. – 2010. - № 8. – С. 130-136.
- 40.Гетманцев Д. До питання про предмет і метод фінансового права // Підприємництво, господарство і право.- 2009.- № 2.- С. 36-39.
- 41.Гетманцев Д. О сторонах финансово-правового обязательства // Підприємництво, господарство і право.- 2009.- № 10.- С. 194-199.
- 42.Годме П.М. Финансовое право: Учебник. / Пер. и вступ. ст. Р.О. Халфиной. – М.: Прогресс, 1978. – 429 с.
- 43.Гой В. До питання про організацію окремих видів контролю за діяльністю великих платників податків // Підприємництво, господарство і право.- 2010.- № 1.- С. 57-63.
- 44.Головач І. Поняття “податок”: історія виникнення та розвитку // Економіка. Фінанси. Право.- 2002.-№9.- с.18-23.
- 45.Головачев Д.Л. Государственный долг. Теория, российская и мировая практика. М. – 1998. – 103 с.
- 46.Данилов Ю.А. Рынки государственного долга мировые тенденции и российская практика.– М.:ГУ ВШЭ, 2002. – 432 с.
- 47.Дем'яненко Т. Правове регулювання бюджетних повноважень як категорія фінансової діяльності органів місцевого самоврядування України // Підприємництво, господарство і право.- 2009.- № 10.- С. 203-208.
- 48.Демиденко Л.М. Розвиток теорій податків вченими Заходу // Фінанси України.- 2004.- №5.
- 49.Демків О. І. Напрями поглиблення бюджетної реформи в Україні // Фінанси України.- 2009.- № 3.- с. 46-56.
- 50.Демків О.І. Місцеві бюджети США // Економіка України. – 1995. - № 6. – С.81-84.
- 51.Дзюблюк О.В. Деякі аспекти грошово-кредитного регулювання економіки // Економіка України. – 2000. - №4. – С.17-23
- 52.Дічкова О. Інститут бюджетної декларації в Україні // Підприємництво, господарство і право.- 2010.- № 2.- С. 48-52.
- 53.Дмитрик О.А. Содержание и классификация финансовых правоотношений / Под ред. проф. Н.П.Кучерявенко. – Х.: Легас, 2004.
- 54.Дмитрик О.О. Елементи змісту податкового правовідношення // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2001.- Випуск 121.- с.100-102.

- 55.Духовна О. Правове регулювання запозичень до місцевих бюджетів у Сполучених Штатах Америки та країнах Західної Європи // Підприємництво, господарство і право.- 2009.- № 10.- С. 199-203.
- 56.Дьяченко Я. Я. Теоретико-методологічні основи забезпечення цільового використання бюджетних коштів // Фінанси України.- 2010.- № 2.- с. 13-27.
- 57.Жадан І. Нормативно-правовий аспект виникнення аудиту в системі фінансового контролю України // Підприємництво, господарство і право.- 2010.- № 5.- С. 90-93.
- 58.Жарко Р.П. Обґрунтування функцій податків на сучасному етапі розвитку продуктивних сил // Фінанси України.- 2004.- №6.ї
- 59.Жернаков М. Фінансовий контроль: сутність, суб'єкти, їх права та обов'язки // Підприємництво, господарство і право.- 2006.- № 3.- С.64-67.
- 60.Жернаков М.В. Сторона и субъект налоговых правоотношений: соотношение понятий // Финансово-правовая доктрина постсоциалистического государства. Выпуск 1.- Черновцы: Рута, 2003.- с.241-250.
- 61.Заверуха І.Б. Державний борг України: проблеми правового регулювання. Монографія: – Львів. – видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2006 р. – 309 с.
- 62.Заверуха О.Б. До питання про поняття бюджетних повноважень органів місцевого самоврядування // Держава і право. Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки.- К, 2000.- Випуск 8.- С.299-305;
- 63.Заверуха О.Б. Міжбюджетні відносини в Україні: проблеми правового регулювання // Право України.-№9. - 2000. - С.34-37.
- 64.Заверуха О.Б. Місцеві фінанси як об'єкт фінансово-правового регулювання // Держава і право. Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Київ-2001.- Випуск 9. - С.267-273.
- 65.Заверуха О.Б. Процесуальні бюджетні повноваження органів місцевого самоврядування // Науковий вісник Чернівецького університету.- Правознавство.- 2001.- Випуск 105.- с.62-71.
- 66.Запорожец С.К. Природа пени в налоговом праве // Финансово-правовая доктрина постсоциалистического государства. Выпуск 1.- Черновцы: Рута, 2003.- с.251-255.
- 67.Златіна Н. Е. Конституційне закріплення правового статусу центральних банків у країнах-членах Європейського Союзу та Україні // Держава і право.- 2010.- Випуск 47.- С. 446-453.
- 68.Ісмаїлов А.Б. Шляхи удосконалення фінансового контролю // Фінанси України.-2003.-№4.-С.139-142
- 69.Казначейська система виконання бюджету: Підручник / Булгакова С.О., Базанова Н.В., Чечуріна О.О., Шаповал Т.А.- К.: Київ. держ. торг.-ек. ун-т, 2000.- 250с.
- 70.Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Монография. М.: НОРМА-ИНФРА-М, 2001. - 288 с.

71. Карлін М. І., Харук Ю. В. Проблеми формування дохідної бази спеціального фонду державного бюджету України та шляхи їх розв'язання // Фінанси України – 2010. - № 3 – с. 13-22.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ДЕРЖАВНИЙ ІСПИТ

Цивільне право

1. Предмет і метод цивільно-правового регулювання суспільних відносин.
2. Види (способи) забезпечення виконання зобов'язання.
3. Функції та принципи цивільного права і їх значення.
4. Поняття цивільно-правової відповідальності. Ознаки цивільно-правової відповідальності.
5. Система цивільного права і система цивільного законодавства.
6. Підстави (способи) припинення зобов'язань.
7. Поняття цивільного правовідношення та його зміст.
8. Загальні положення про купівлю - продаж.
9. Класифікація (види) цивільних правовідносин.
10. Момент виникнення права власності у набувача майна за договором.
11. Підстави виникнення цивільних правовідносин.
12. Поняття та ознаки договору поставки.
13. Правоздатність фізичних осіб (виникнення, припинення, зміст і обмеження правоздатності).
14. Договір майнового найму (оренди).
15. Співвідношення цивільної правоздатності та суб'єктивного цивільного права.
16. Поняття та ознаки заповіту.
17. Дієздатність фізичних осіб. Поділ фізичних осіб на групи в залежності від обсягу їх дієздатності.
18. Договір ренти.
19. Обмеження дієздатності й визнання фізичної особи недієздатною.
20. Поняття і загальна характеристика договору найму жилого приміщення. Форма і порядок укладання договору.
21. Порядок, умови та правові наслідки визнання особи безвісно відсутньою та оголошення померлою.
22. Зобов'язання про виконання робіт.
23. Поняття та ознаки юридичної особи.
24. Кредитний договір, його відмінності від договору позики.
25. Порядок і способи утворення юридичних осіб.
26. Види перевезень та їх правове регулювання.
27. Припинення діяльності юридичної особи (реорганізація і ліквідація).

28. Відповідальність за невиконання цивільно – правових зобов’язань
29. Речі як об'єкти цивільних правовідносин. Класифікація речей та її правове значення.
30. Договір факторингу, його поняття та ознаки.
31. Поняття і види об'єктів цивільних правовідносин.
32. Поняття і значення страхування. Види і форми страхування.
33. Поняття і види заповітів.
34. Договір комісії.
35. Поняття і види правочинів.
36. Договір позички.
37. Умови дійсності правочинів.
38. Договір зберігання.
39. Визнання правочинів недійсним: підстави і правові наслідки.
40. Договір міни.
41. Поняття і види представництва. Повноваження представника.
42. Поняття та ознаки договору довічного утримання.
43. Поняття і види строків в цивільному праві.
44. Поняття недоговірних зобов’язань та їх види.
45. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.
46. Підстави (умови) цивільної відповідальності за завдання шкоди. Відповідальність без вини.
47. Поняття і значення строку позовної давності.
48. Зобов’язання, що виникають внаслідок завдання шкоди.
49. Зупинення, переривання і поновлення строку позовної давності.
50. Зобов’язання з публічної обіцянки винагороди.
51. Початок перебігу строку позовної давності.
52. Обсяг і характер відшкодування моральної шкоди.
53. Поняття та види обмежених речових прав (володіння чужим майном, сервітут, емфітевзис, суперфіцій).
54. Спадкування за заповітом.
55. Поняття особистого немайнового права, його зміст і види.
56. Спадкування за законом.
57. Поняття власності і права власності.
58. Час і місце відкриття спадщини.
59. Види права власності за законодавством України.
60. Черги спадкоємців за законом і порядок закликання їх до спадкування.
61. Способи захисту права власності.
62. Договір найму (оренди) житла.
63. Поняття зобов’язання. Суб’єкти, об’єкти та зміст зобов’язання.
64. Договір доручення.
65. Підстави виникнення зобов’язання.
66. Поняття та ознаки договору довічного утримання.
67. Солідарні, часткові та субсидіарні зобов’язання.
68. Поняття, сутність та значення договору.

69. Поняття і значення спадкування.
70. Зміст договору. Істотні умови договору.
71. Укладання договору (стадії, форма, реєстрація).
72. Форма і зміст заповіту.
73. Загальна характеристика договору міни.
74. Загальна характеристика суб'єктів цивільного права.
75. Здійснення цивільних прав та виконання цивільних обов'язків.
76. Особливості правового статусу господарських товариств.
77. Порядок утворення юридичних осіб.
78. Правовий статус фізичної особи – підприємця.
79. Поняття та ознаки особистих немайнових прав фізичної особи.
80. Види особистих немайнових прав фізичних осіб.
81. Підстави припинення зобов'язань.
82. Поняття та зміст авторських прав.
83. Поняття та особливості договору управління майном.
84. Поняття і види договорів зберігання.
85. Порядок посвідчення заповітів.

Фінансове право

1. Поняття та зміст фінансів.
2. Фінанси як об'єкт фінансово-правового регулювання.
3. Функції та види фінансів.
4. Поняття та структура фінансової системи України.
5. Поняття та принципи публічної фінансової діяльності.
6. Методи публічної фінансової діяльності.
7. Правові форми публічної фінансової діяльності.
8. Органи державної влади, що забезпечують здійснення публічної фінансової діяльності: загальна характеристика.
9. Повноваження Верховної Ради України у сфері фінансової діяльності.
10. Повноваження КМУ у сфері фінансової діяльності.
11. Повноваження Президента України у сфері фінансової діяльності.
12. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері фінансової діяльності.
13. Фінансове право як галузь права.
14. Методи фінансово-правового регулювання.
15. Фінансове право як наука.
16. Система фінансового права як галузі права та навчальної дисципліни.
17. Джерела Фінансового права.
18. Фінансово-правові норми: поняття, особливості, види.
19. Конституція України – основне джерело фінансового права.
20. Особливості санкцій фінансово-правових норм.
21. Фінансові правовідносини: поняття, зміст та особливості.
22. Суб'єкти фінансового права та фінансових правовідносин.

23. Місце фінансового права в системі права України.
24. Фінансовий контроль: поняття, значення, принципи.
25. Види фінансового контролю.
26. Методи фінансового контролю.
27. Організація та органи фінансового контролю: загальна характеристика.
28. Аудит в системі фінансового контролю.
29. Рахункова палата в системі органів фінансового контролю.
30. Державна податкова служба.
31. Державна Фінансова інспекція України: завдання та повноваження.
32. Державний фінансовий моніторинг в системі фінансового контролю.
33. Поняття, мета та функції фінансово-правової відповідальності.
34. Фінансові правопорушення: поняття, склад, види.
35. Поняття та значення бюджету для функціонування держави.
36. Бюджетне право як фінансово-правовий інститут.
37. Бюджетно-правові норми: поняття та особливості.
38. Бюджетні правовідносини: поняття, особливості, суб'єкти.
39. Джерела бюджетного права.
40. Загальна характеристика Бюджетного кодексу України.
41. Бюджетний устрій України: поняття та загальна характеристика.
42. Бюджетна система України: поняття та принципи побудови.
43. Принципи бюджетної системи.
44. Склад бюджету: загальна характеристика.
45. Бюджетна класифікація: поняття, структура.
46. Поняття бюджетних повноважень.
47. Зміст інституту бюджетних повноважень.
48. Бюджетні повноваження України.
49. Бюджетні повноваження органів місцевого самоврядування.
50. Поняття міжбюджетних відносин.
51. Поняття бюджетного процесу.
52. Стадії бюджетного процесу: загальна характеристика.
53. Порядок складання проекту бюджету.
54. Порядок розгляду проекту та затвердження Закону про Державний бюджет.
55. Виконання бюджету: поняття, порядок.
56. Звітність про виконання бюджету.
57. Порядок складання, розгляду, затвердження та виконання місцевих бюджетів.
58. Зміст актів про бюджет.
59. Учасники бюджетного процесу.
60. Розпорядники бюджетних коштів: поняття, види, основні права та обов'язки.
61. Позабюджетні фонди коштів: загальна характеристика.
62. Поняття та загальна характеристика бюджетної відповідальності.

63. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.
64. Правові засади функціонування Пенсійного фонду України.
65. Податки: поняття, значення, функції.
66. Види податків
67. Податкова система України: загальна характеристика.
68. Податкове право як інститут фінансового права.
69. Податкові правовідносини: поняття, склад.
70. Джерела податкового права.
71. Принципи податкового законодавства України.
72. Загальна характеристика Податкового кодексу України.
73. Загальна характеристика елементів податку.
74. Непрямі податки в податковій системі України: загальна характеристика.
75. Податки, що сплачують юридичні особи за законодавством України.
76. Оподаткування доходів фізичних осіб в Україні: загальні засади.
77. Місцеві податки і збори (загальнообов'язкові платежі) за законодавством України.
78. Митні платежі: поняття, види.
79. Відповідальність за порушення податкового законодавства.
80. Адміністративна відповідальність за порушення податкового законодавства.
81. Поняття публічних видатків.
82. Правові засади бюджетного фінансування.
83. Програмно-цільовий метод фінансування: загальна характеристика.
84. Поняття кошторису. Порядок підготовки кошторисів.
85. Державний кредит: поняття та ознаки.
86. Державний борг: правове регулювання.
87. Місцевий борг і його правове регулювання.
88. Форми державного кредиту.
89. Державне регулювання ринків фінансових послуг.
90. Правовий статус Національного банку України.
91. Банківська система України: загальна характеристика.
92. Поняття та види банків за законодавством України.
93. Правовий статус банківських установ в Україні.
94. Правові засади здійснення банківської діяльності.
95. Правові засади організації банківського нагляду.
96. Відповідальність за порушення банківського законодавства.
97. Грошовий обіг в Україні: правове регулювання.
98. Грошова система України як об'єкт правового регулювання.
99. Правове регулювання відносин у сфері готівкових розрахунків.
100. Правове регулювання здійснення розрахунково-касового обслуговування.
101. Відповідальність за порушення касової дисципліни.
102. Порядок організації безготівкових розрахунків в Україні.
103. Платіжні системи як об'єкт фінансово-правового регулювання.

- 104.Поняття валюти й валютних операцій.
- 105.Організація валютного регулювання в Україні.
- 106.Організація валютного контролю в Україні.
- 107.Відповідальність за порушення валютного законодавства.